

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drweca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowe miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe miasto-Pomorze.

ROK XV.

NOWEMIASTO-POMORZE, WTOREK, DNIA 3 GRUDNIA 1935

N — Nr. 143

Żydzi mają prawo do polskiej ziemi i polskiego chleba?

Niedawno temu „Hajnt”, organ żydowski, rację bytu żydów w Polsce na takich oparł argumentach: „Żydzi polscy, pisze on, są tak samo uprawnieni do mieszkania na ziemi polskiej i jądania jej chleba, jak i Polacy rdzenni, bo nie są to obcy, bo żyją od setek lat, bo przyczynili się do wzrostu (!) i rozkwitu (!) ojczyzny niemieckiej, a może i daleko więcej, niż wielu ojców i dziadów tych, którzy się teraz zajęli wypędzaniem Żydów”. A więc żydzi są „uprawnieni”? W czasach średniowiecza, kiedy to podobnie jak obecnie w Niemczech gwałtem żydów wypędzano z kraju, król Kazimierz, litując się nad uciemiężonymi, otworzył im szeroko podwoje Polski i udzielił im schroniska. Za to teraz roszczą sobie prawo nie tylko do mieszkania na stałe w Polsce, ale i do jądania jej chleba narówni z rdzennymi Polakami. W niewoli rządu moskiewskiego, ażeby osłabić żywioł polski, a swój własny kraj oczyścić z pasożytniczego elementu, spędzali żydów z całej tak rozległej Rosji do Polski. I ten to akt gwałtu, dokonany przez zaborcę na Polsce, ma dać żydom również prawo do jądania polskiego chleba i uważania Polski za swą ojczyznę?

Za rządów sanacji, gdy w Bolszewji żydom, sprawcom rewolucji, zaczął się palić grunt pod nogami, przyjęto odrazu przeszło 600 tys. żydów do Polski, których papiery, jak sam min. Składkowski oświadczył w Sejmie, nie były całkiem w porządku. Kiedy w ostatnich latach w rozmaitych krajach Europy, a zwłaszcza w Niemczech wszczęła się żywiołowa niechęć do żydów, a z nią razem i akcja przeciw nim, znów z rozmaitych stron poczęli się oni chronić do Polski. Można bez przesady powiedzieć, że Polska stała się poniekąd zlewiskiem dla żydostwa całej Europy. I dziś mają oni „prawo” mieszkać na ziemi polskiej i zjadać jej chleb narówni z rdzennymi Polakami? A gdy tak nieustannie nowe fale żydostwa płyną do naszej Ojczyzny, równocześnie coraz ciśnień, coraz gorzej rdzennym Polakom dzieje się we własnej ich Ojczyźnie. Straszliwe zażydzenie Polski, zupełne opanowanie przez żydów naszych miast i życia gospodarczego, zalew żydowski we wolnych zawodach, finansach, handlu i przemyśle sprawia, że setki tysięcy naszej młodzieży jest bez stanowisk i chleba, miliony ludności polskiej przymierać muszą głodem, miliony innych rodaków tułać się muszą po obcych krajach, a żydzi mają w Polsce nie tylko chleb, a i kołacz, bo dobrobyt, dostatek, bogactwo i wpływy. Wobec takiego stanu rzeczy — niech tam żydzi tysiące razy powtarzają swoje urojone prawa do polskiej ziemi i do polskiego chleba, ponad ich „prawami” nieskończenie wyżej stoi prawo Narodu Polskiego, jako prawowitego gospodarza tej ziemi, do jej własności i do jej owoców. Żyd, jako obcy przybysz, może mieć prawo jedynie takie, jakie się daje obcym przybyszom na pewien czas i dopóki nie stają się przykrymi. W przeciwnym razie powie się im: „fora z mego domu”. Strasznie też zuchwałstwem ze strony żydów jest powoływanie się na swe rzekome zasługi względem Polski. Żydzi mogą mieć wobec naszej Ojczyzny jedynie chyba takie „zasługi”, jakie ma każdy pasorzyt, który się usadowił na obcym ciebie i tuczy się jego żywotnymi sokami. Dopóki Naród polski nie posiadał niezależności politycznej, musiał znosić tak okropne warunki pasożytniczego żerowania żydów na jego żywym organizmie. Z chwilą jednak, kiedy odbudował własne państwo, kiedy stanął do współpracy i do współzawodnictwa z innymi narodami cywilizowanymi, nie wolno mu tolerować dalej, by obcy, wrogie element pozbawiał go najżywotniejszych warunków jego własnego bytowania i spychał go coraz bardziej do roli parajasa we własnej jego Ojczyźnie.

Nie drogą gwałtów, a w drodze legalnej należy koniecznie doprowadzić do zupełnego rozbratu z żydami.

Żydowskie pomagry.

Kiedy ogół Narodu walczy przeciw zalewowi żydowskiemu i zgubnym jego następstwom dla kraju i społeczeństwa polskiego, są tacy zaślepińcy wśród Polaków, którzy stawają po stronie żydostwa, a przeciw własnym Rodakom. I tak niedawno temu warszawski „Robotnik”, organ socjalistów polskich, wystąpił z ostrym potępieniem ruchu antysemitckiego młodzieży narodowej, oświadczając, że ruch robotniczy (ściślej socjalistyczny) nie odbędzie ani pędzi wspólnej drogi z obozem narodowym. Wolą więc iść razem z żydami niż z polskimi narodowcami. Wolą zaprzedać najżywotniejsze interesy polskiego ludu pracującego żydowskiej racji stanu, niż pójść ręką w rękę z tymi, którzy dążą przez odebranie żydom nadmiaru chleba, dać go polskiemu robotnikowi. Co za niesamowite pomylenie i zaślepienie!

Warszawski „Beirat” też potępił młodzież akademicką za jej akcję antyżydowską. W mieście stołecznym Polski — jak wiadomo — niema wybranej przez ludność Rady, tylko są sami mianowani z góry doradcy. Otóż ten t. zw. Beirat również uważał za stosowne wystąpić z potępieniem narodowej młodzieży akademickiej za jej antyżydowskie wystąpienia. Określił on tę młodzież jako „barbarzyńców, niedorozwiniętych umysłowo i moralnie. Dla żydów za tyle ich nieprawości nie znajduje on ani słówka potępienia. Z tego wynika, jak bardzo wielu Polaków zostało obalamuconych przez żydów.

Wyznanie ukraińskiego zamachowcy.

Roman Myhal opisuje organizację i zamachy terrorystów ukraińskich. — Jeden łańcuch zbrodni.

Warszawa. W procesie o zabójstwo min. Pierackiego, jak już donosiliśmy, zeznawał osk. Myhal, który w przeciwnieństwie do wszystkich swych towarzyszy zeznawał po polsku i dał obszernie wyjaśnienia. Oto opis jego krwawych występów:

Początek kariery terrorysty.

Do O. U. N. wstąpił z końcem r. 1930. W czasach gimnazjalnych był członkiem t. zw. „Narodowej rewolucyjnej organizacji”, a potem członkiem byłego U. W. O. Czynności zadanych w tych organizacjach nie wykonywał. Działalność jego zaczęła się od wstąpienia do O. U. N. Początkowo pracował w referacie propagandowym. Potem zajmował stanowisko referenta prasowego na miasto Lwów z czasem na powiat. Do niego należało transportowanie literatury z zagranicy do Polski.

We Lwowie były magazyny, w których składano transporty. Granicę przekraczały zawsze nielegalnie, o wschodzie słońca, gdy na granicy najmniej było strażników. Transport składano w lesie w Worochcie, potem pod-

Niemcy wraz z obowiązkiem powszechnej służby wojskowej otworzyli dawną akademję wojenną, na której szkolił się już I. kurs oficerów sztabowych.

jeżdżała furą, która zawoziła transport na dworzec w Worochcie, skąd koleją wieziono do Kołomyi lub Stanisławowa, a stamtąd do Lwowa.

Zamach na konsula Sowieckiego.

Działalność przy transportach bibuły skończyła się na skutek aresztowania 1932 r. W więzieniu siedział rok. W lipcu 1933 r. oskarżony ponownie spotkał się z Bandera, który prosił go, aby objął funkcje wywiadowcze i ustalił dokładnie tryb życia konsula sowieckiego we Lwowie. Oskarżony zgodził się i do pomocy dostał Kos-sówkę, która była zwierzchnikiem wywiadu kobiecego. Wkrótce potem Bandera zapoznał oskarżonego z Pidhajnym, którego przedstawił mu jako zwierzchnika, mającego otrzymać informacje o wynikach obserwacji konsulatu. Przez kolegę swego Romana Senkowskiego, który udał się do konsula pod pretekstem zasięgnięcia informacji o warunkach wyjazdu na studia do Z. S. R. R., otrzymał szkieł i plan wnętrza konsulatu, a nawet podobiznę osoby, z którą Senkow rozmawiał, mniemając, że jest to konsul sowiecki. Później Pidhajny kazał oskarżonemu podrobić pewną legitymację z fotografią — jak się następnie okazało — Lemy-ka, który później w konsulacie zamachu dokonał, zabijając sekretarza Majłowa, wziętego za konsula. Następnie oskarżony mówił, iż za pośrednictwem Pidhajnego otrzymał od Bandery rozkaz przeprowadzenia wywiadu co do trybu życia profesora Antoniego Kruszelnickiego, wydawcy czasopisma o tendencjach filozoficznych. Jednocześnie otrzymał rozkaz obserwowania komisarza straży więziennej Kossobudzkiego. Wywiad ten natrafiał na wiele przeszkód, gdyż nie wiadziiano nawet, jak Kossobudzki wygląda. Zamach miał być wykonany przy pomocy podłożenia bomby pod krzesło w kinie, przy-czem Pidhajny zapewnił oskarżonego, że bomba nie zrobi krzywdy otoczeniu, gdyż wybuchą w górę, a nie na boki. Oskarżony oświadcza, iż w czasie śledztwa zeznał tylko w celu obrony, że usłował nie dopuścić do zabicia Kossobudzkiego; obecnie prosi, aby zeznanie i oświadczenia, że, przeciwnie, starał się jak najlepiej wykonać otrzymany rozkaz.

Zamach jednak nie doszedł do skutku.

Udział w innych zamachach.

Po kilkutygodniowej przerwie znowu poruszono sprawę zamachu na Kossobudzkiego. 14 czerwca 1934 aresztowani zostali Pidhajny i Bandera. Od tej chwili sprawa zamachu spadła na oskarżonego. Już wówczas oskarżony miał bliski kontakt z Kaczmarem z polecenia Romana Szu-chewycza, który byłich przelozonym, to jest zajmował stanowisko Pidhajnego. — Zgodnie z rozkazem Szu-chewycza do oskarżonego miał należeć wywiad, a do Kaczmareckiego funkcje bojowe. — Faktycznie jednak funkcje te pełnił oskarżony, gdyż Kaczmarecki pracował w fabryce. W tem miejscu oskarżony oświadcza: „Ja byłem więcej winnym, a w każdym razie moralnym sprawcą”. W tym czasie aresztowany został oskarżony Szu-chewycz, a oskarżony nawiązał kontakt z Iwanem Malucą, który polecił mu przeprowadzić w jak najkrótszym czasie zamach. Tu dopiero po raz pierwszy — oświadcza oskarżony — nie chciałem dopuścić do zamachu, lecz nie dlatego, że bym się sprzeciwił zamachowi, ale, że chodziło mi, aby przez ten zamach został nie wykryty zabójca min. Pierackiego, Maciejko. Po zamachu w Warszawie dowiedziałem się, że to nasza robota. Kaczmarecki powiedział mi, że jeden z jego trójki wziął udział w zamachu na ministra. Wiedząc o tem, że Maciejko uciekł i że władze poszukują, nie chciałem dopuścić, aby ta sama bójka dokonała zamachu na Kossobudzkiego, ponieważ w razie schwytania ujawniłoby się, że „zabójstwa na min. Pierackiego dokonał Maciejko.

Następnie oskarżony mówił, że sprawa zamachu na Kossobudzkiego została mu odebrana i do wykonania tego zamachu wyznaczono Korolozyna.

Dlaczego mówi po polsku?

„Przystępując do zeznań w sprawie zabójstwa Baczyńskiego i dyr. Babijskiego, zaznaczam — mówi oskarżony — iż bę-dę starał się oddać relacje o tych zamachach bez jakichkolwiek chęci obrony. W jednej z tych spraw jestem bezpośrednim sprawcą, w drugiej moralnym, pośrednim sprawcą. Nie ja zrobiłem z Baczyńskiego konfidenta, jak to niektórzy chcieli przedstawić. „Strzelając do Baczyńskiego, (18 letniego gimnazjasty) wierzyłem, że strzelam do konfidenta. Jeżeli dałem rozkaz strzelania do dyr. Babijskiego, to nie wiedziałem o tem, że jest to były oficer ukraiński. Winien jestem śmierci dyr. Babijskiego, bo dałem rozkaz zabicia go, choć sam nie zabiłem. Byłem technikiem organizacyjnym. Moralną winę ponoszą ci, którzy tak zarządzają organizacją”.

Dalsze wyjaśnienia i odpowiedzi.

Na pytanie przewodniczącego, co może powiedzieć o przygotowaniach do zabicia wojewody Józefowskiego, oskarżony odpowiada, że o tej sprawie nie ma wiadomości, bo działalność jego ograniczała się tylko do Lwowa. Słyszał tylko od Pidhajnego, że na Wołyniu ma być „spławiona większa ryba”.

Na pytanie adw. Hankiewicz, dlaczego oskarżony twierdzi, że dobro narodu stawia wyżej, niż własną ambicję, oskarżony oświadcza: „Uważam, że bardziej pomagam narodowi ukraińskiemu tem, iż nie odmawiam zeznań i że naprawiam choć w części przestępstwo, dokonane na osobach Baczyńskiego i Babijskiego. Wprawdzie mówię po polsku, lecz przyjacielem Polaków bynajmniej nie jestem. Ponieważ załamałem się w śledztwie i 4 czy 5 towarzyszy przezemnie: siedzi w więzieniu, choć im się przysłużył, choćbym miał pójść pod szubienicę”.

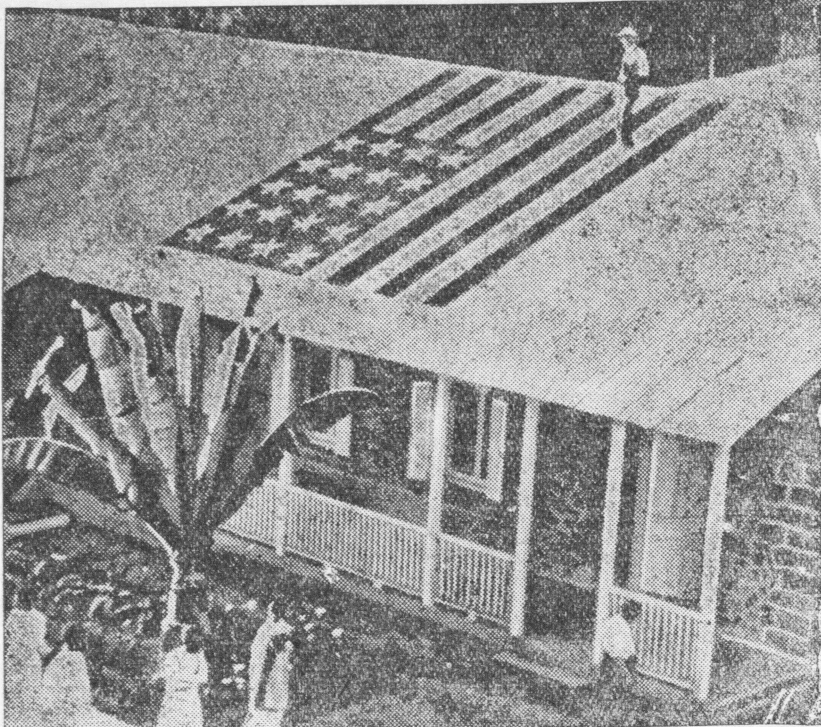

Z frontu włosko-abisyńskiego

Ras Sejum zabity przez bombę włoską?

Rzym, 29. 11. „Giornale d' Italia” donosi, że akcja przygotowawcza wojsk włoskich dobiega końca. Armia włoska gotowa jest dziś do wykonania wszelkich zadań, jakie zostaną jej powierzone przez dowództwo.

„Tribuna” donosi, że w całej prowincji Tigre krąży coraz uprzejmiej pogłoska o śmierci rasa Sejuma, który zginąć miał 18 ub. m. w czasie bombardowania przez samoloty włoskie obozu abisyńskiego. Nie jest wykluczone, że wielki czerwony namiot, który został zniszczony przez samoloty włoskie, należał do rasa Sejuma. Jednakże pogłoska o śmierci rasa Sejuma nie została dotychczas urzędowo potwierdzona.

Siedziby obcokrajowców w Addis-Abebie mają dla ochrony przed włoskimi atakami lotniczymi na dachach swych specjalne oznaki przynależności państwowej. — Na rycinie amerykański szpital, na dachu którego namalowano wielką flagę amerykańską.

Niezapłacone rachunki z „Adrii” i „Oazy”.

Oryginalna skarga pracowników obu restauracji. — Za co konfiskata „Gonia Warszawskiego”?

Warszawa. „Goniec Warsz.” donosi, że do min. pracy i opieki społecznej wpłynęło podanie od pracowników restauracji „Adria” i „Oaza” z prośbą o rozjemstwo w sprawie niewypłacenia wynagrodzeń. W podaniu pracownicy stwierdzają, że od dłuższego czasu nie są im wpłacane wynagrodzenia, ale nie... z winy pracodawców.

Po otrzymaniu takiego oryginalnego podania ministerstwo zwróciło się do kierownictwa „Adrii” i „Oazy” z żądaniem wyjaśnienia. W odpowiedzi pracodawcy, zalegający z wypłatą wynagrodzeń pracowniczych, stwierdzili, że powodem zaległości jest fakt nieuregulowania przez najrozmaitsze osoby bardzo poważnych rachunków restauracyjnych. „Goniec Warsz.” za podanie nazwisk kilku zalegających uległ konfiskacie.

Podobny wypadek zdarzył się przed paru laty. Wówczas jedna z instytucji finansowych

Pogrzeb zamordowanego b. cesarza.

Z Addis-Abeby donoszą, że dnia 28. 11. w Debra Libanos, odległego o 110 klm od stolicy, odbył się pogrzeb b. cesarza Abisynji, Lidz-Jassu. W pogrzebie wziął udział jedynie mnich, który w ciągu ostatnich lat był nieodstępnym stróżem królewskiego więźnia. Zwłoki b. cesarza złożono obok grobowca jego ojca Rasa Mikaelo, skąd później będą przeniesione do stolicy.

Lidz-Jassu otruty?

Paryż. Prasa włoska twierdzi, rzekomo na podstawie pewnych informacji, że Lidz Jassu został otruty sokiem rośliny euforbja. Roślina ta, zastosowana w małych dawkach, służyć może jako lekarstwo, ale w razie zwiększenia dawki powoduje natychmiastową śmierć. Zgon zdeponowanego cesarza wywołał duże wrażenie w niektórych prowincjach Abisynji, gdzie istniało wielu stronników zmarłego. Negus podobno obawia się, ażeby sympatja, którą cieszył się zmarły Lidz Jassu, nie przeszła na osobę jego syna, przebywającego obecnie w Somali francuskim. Władze abisyńskie czyniły podobno starania w celu sprowadzenia żony i syna zmarłego eks-cesarza do Addis-Abeby, pod pozorem zapewnienia im należytej opieki. Władze francuskie odniosły się jednak do tych zamiarów odmownie.

Rozszerzenie sankcyj na naftę postanowione będzie 9 grudnia.

Paryż. W kołach politycznych krąży wiadomość, że w czasie ostatniej konferencji z ambasadorem brytyjskim w sprawie rozszerzenia sankcyj antywłoskich na naftę premier Laval zgodził się na zwołanie konferencji 18 tu na dzień 9 grudnia.

Ambasador brytyjski podkreślił, że zdaniem jego rządu embargo na naftę jest najskuteczniejszym środkiem wpływającym na Włochy, gdyż dotyczy bezpośrednio ich działań wojennych.

uregulowała rachunki restauracyjne, a od zalegających dłużników wzięła weksle. Być może, że i tym razem sprawa będzie uregulowana w podobny sposób. Jak wiadomo „Adria” i „Oaza” są ulubionymi lokalami elity z „Legjonu Zasłużonych”.

ZUPU obniży emerytury wskutek braku funduszu.

W ZUPU przygotowywane są obliczenia, które wykażą, w jakim stopniu należy obniżyć emerytury pracowników prywatnych. Stawki mają być tak obniżone, aby obecne fundusze wystarczyły w przyszłości na emerytury. Jak wiadomo, komisja, badająca finanse ZUPU, doszła do przekonania że kapitały ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych prywatnych są zbyt szczupłe na to, ażeby mogły wystarczyć na wypłatę emerytur. Brak jest około pół miljarde złotych. Po ustaleniu ostatecznych liczb emerytury będą odpowiednio obniżone, niezależnie od obciążenia ich podatkiem. Nastąpi zatem podwójna obniżka emerytur ZUPU: jedna na dwa lata przez podatek druga na stałe.

Masoni obradują.

Pisma wieczorne donoszą o intensywnych obradach krajowych łóż, stanowiących najwyższą władzę wobec braci w komórze hierarchicznej „Wielkiego Wschodu”. Obrady odbywają się od paru dni w apartamentach jednego z gości zagranicznych w „Hotelu Europejskim”. W obradach biorą udział dostojnicy masonicy i z innych krajów. Wybór Warszawy nie jest dziełem przypadku, gdyż, jak utrzymują, w ten sposób chciano podkreślić wielką rolę, jaka przypada masonerji polskiej w obecnej rozgrywce „Wielkiego Wschodu”.

Skarga ks. M. Wiśniewskiego przeciwko Związk. wolnomysliciel.

O. Marjan Wiśniewski wystosował skargę do prokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie, prosząc o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej p. Teofila Jaśkiewica (urzędnika Min. Spraw Zagr.) i p. Dawida Jabłońskiego, którzy w imieniu Związku wolnomyslicielili złożyli do starostwa i sądu fałszywe wieści na O. Wiśniewskiego. Przeprowadzone wskutek tego doniesienia dochodzenie nie ustaliło, by O. Wiśniewski miał nawoływać w kazaniu do akcji terrorystycznej i zakłócenia porządku publicznego, a przeciwnie, wykazało, że ojciec Wiśniewski, wygłaszając swe kazanie w dniu 24 czerwca r. b., spełnił tylko swój obowiązek kapłański, demaskując działalność bezbożniczą, jednakowo niebezpieczną zarówno dla Kościoła, jak i państwa.

Ponieważ sprawa przeciwko O. Wiśniewskiemu została umorzona, występuje on obecnie do sądu przeciwko swym fałszywym oskarżycielom.

O zaburzeniach antyżydowskich w Kieleckiem.

Czterech zabitych, kilku rannych.

Jak podaje PAT., w dniach 27 i 28 listopada w czasie targów w Opocznie, Odrzywole i Przysłuchej doszło do zaburzeń antyżydowskich.

W Opocznie dzięki energicznej postawie policji nie doszło do żadnych awantur. W Odrzywole pobito paru żydów, a w Przysłuchej zdemolowano kilkanaście straganów oraz poturbowano paru kupców żydów i wybito szyby. W dniu 29 listopada w godzinach rannych oddział policji, dążący do Odrzywola celem wzmocnienia obsady policyjnej i niedopuszczenia do powtórnych ekscesów, został przez podburzony tłum zaatakowany. Mimo wezwania do rozejścia się i oddania salwy ostrzegawczej w górę, tłum nacierał na posterunkowych, przyczem padło, jak zaznacza PAT., kilkanaście strażaków, Policja wtedy użyła broni. Tłum rozbiegł się, pozostawiając 4-ch zabitych i kilku rannych. Obecnie w powiecie opoczyńskim panuje spokój. Kilku agitatorów aresztowano.

Zydzi zmuszeni zostali do opuszczenia politechniki budapeszteńskiej.

Budapeszt. Na politechnice budapeszteńskiej doszło do ostrego incydentu.

Studenci węgierscy wezwali żydów do opuszczenia gmachu uczelni i wstrzymania się przez tydzień od udziału w wykładach. Młodzież żydowska wezwania usłuchała.

Jak oświadczają w narodowych kołach studenckich, młodzież węgierska pragnie manifestacją tą zwrócić uwagę czynników miarodajnych na kwestję żydowską, która jeszcze daleka jest od rozwiązania. Numerus clausus, obowiązujący w stosunku do żydów na wszystkich wyższych uczelniach węgierskich, winien być rozciągnięty i na życie zawodowe i gospodarcze.

SUMIENIE.

Powieść z angielskiego.

(Ciąg dalszy).

— Tak tu ciemno, że nie mogę dojrzeć, — odrzekł major, trąc łokciem szybę i wyrzucił przez okno. — Zegary jeszcze nie oświetlone, myślę, że jest conajmniej wpół do siódmej.

Czy napewno nie mamy ani odrobiny tabaki? — odezwał się Ryszard po chwili.

— Wiem, niestety!

— Więc połóż się. Może usnę!

— Byłoby to dla ciebie prawdziwym szczęściem — roześmiał się major.

Po tych słowach umilkli obydwoj. W pokoju coraz się ciemniej robiło.

— Od dwóch dni nie miałem nic w ustach, — szepnął Ryszard. — Jak długo to jeszcze potrwa? Kiedy zmoże głód dwóch silnych i zdrowych mężczyzn?

— Tego nie umiem ci powiedzieć, bo nie wiem.

— Gdybym był bohaterem jakiej powieści, — rzekł Ryszard, — to miałbym jeszcze pewne szanse — ale jestem biedakiem żywym i nie mam żadnych szans.

Major milczał, a Ryszard, niemogąc wciągnąć go do rozmowy, zdrzemnął się.

Wtedy wyszedł poczciwy major do swej sypialni, wrócił po chwili z wełnianą derką i okrył nią troskliwie śpiącego. Na ulicach zapalano latarnie i w pokoju jaśniej się trochę zrobiło. Major zamysłony patrzył na okna. Znał on biedę od dawna. Spotykał się z nią często i we Francji i w obcych krajach. Ale znał też i lepszą dolę. Mając lat siedemnaście, rozpoczął karierę jako oficer w pułku gwardji. Posiadał wówczas około trzydziestu tysięcy funtów, lecz, gdy doszedł do pełnoletności nie miał już ani złamanego szeląga. Wtedy wstąpił do wojska za granicą i żył wesoło i zadowolony z żołdu, ciesząc się ogólną miłością i szacunkiem. Po kilku latach otrzymał znaczny majątek po jakimś krewnym, lecz i te pieniądze ulotniły się prędko i major Gunne został znowu bez grosza.

Sposób jego życia był raz więcej niż skromny, raz znów wygodny, a nawet i zbyt wygodny, a jedno i drugie z równą znosił filozofją i spokojem. Posiadał rozmaite zdolności, lecz na nieszczęście żadnej z nich użyć nie potrafił. Chodząc godzinami po zaułkach Londynu, rozmawiał swobodnie z Turkami i Persami, wprawiał w zachwyty Chińczyków znajomością ich języka, a Francuzów uchodził, dzięki swemu wyborczemu akcentowi, za rodowitego Paryżanina. Z życiem krewnych łączył liczne, ale niepewne nadzieje i oczekiwania.

Major Gunne był poczciwym, szczerym i nadzwyczaj miłym starym kawalerem który, gdy

nadarzała się sposobność, czynił wiele dobrego, a nigdy w życiu nie byłby popełnił złego czynu. Ale należał on do tych ludzi, którzy, żelazną kierowniczą ręką, dochodzą do celu, a zostawieni sami sobie błądzą po bezdrożach.

Usposobienie jego było tak wesołe, że przyśrodkiem zawsze mu się w różowych okazywała barwach i nigdy nie tracił nadziei, chociaż nie miał kawałka chleba. Załował szczerze swego towarzysza niedoli, własne zaś położenie, niemniej rozpaczyliwie, wydawało mu się niezmiernie śmiesznem.

Późno już było, gdy się Ryszard obudził. Pierwsze jego spojrzenie padło naturalnie na majora.

— Jesteś pan tu jeszcze? — zawołał. — Sprawa nasza zaczyna być bardzo poważną. Co robić?

— Mamy jeszcze jeden sposób ratunku, do którego się zabierzemy jutro, — odrzekł major. — Dotychczas, jeżeli czuliśmy potrzebę ruchu, wychodziliśmy y razem na przechadzkę. Zwyczaj ten wymagał, aby każdy z nas miał surdut. U ludzi jednak, znajdujących się w takich, jak my stosunkach, jest posiadanie dwóch surdutów zbytkiem. Jeden surdut zostanie sprzedany!

Ryszard roześmiał się smutnie i zaczął w ciemności szukać kapelusza.

— Urządźmy więc ostatnią wspólną przechadzkę, panie majorze, — szepnął. — Co do mnie, to będę się czuł na ulicy szczęśliwszym, niż tutaj.

— Schódź ostrożnie z schodów! Nasza gospodyni domu bardzo jest skłonna do gniewu.... C. d. n.

Cena bekoniów.

Nowemiasło. Dziś, w poniedziałek 2. XII, płacono przy odbiorze bekoniów na dworcu za kontraktowe 38 zł plus premia, za niekontraktowe 37 bez premii za cfr.

WIADOMOŚCI.

Nowemiasło, dnia 2 grudnia 1935 r.

Kalendarzyk. 2 grudnia, poniedziałek, Bibjany P. M.
3 grudnia, wtorek, Franciszka Ksaw. W.
Wachód słońca g. 7 — 23 m. Zachód słońca g. 15 — 29 m.
Wachód księżycy g. 12 — 18 m. Zachód księżycy g. 00 — 00 m.

Z miasta i powiatu.

Odezwał

Nowemiasło. Obywateli! Czyż potrzeba wielu słów? Wszyscy znacie aż nadto dobrze straszliwą nędzę wśród bezrobotnych.

W imię więc chrześcijańskiej miłości bliźniego, w imię dobrze pojętego uczucia patriotycznego i solidarności społecznej wzywamy Was, Obywateli, do ratunku naszych nieszczęśliwych Braci!

Nie dajmy im głodować i drzeć z zimna, nie dopuśćmy do tego, aby wyciągali rękę po jałmużnę zebraczą i tracili w sobie poczucie godności ludzkiej i obywatelskiej!

Obywateli! Chwila obecna jest bardzo ciężka, ale przezwyciężyć te trudności zdołamy tylko zgodnym społecznym wysiłkiem.

Okażmy się godnymi wielkiego momentu dziejowego, który pozwolił nam oglądać cud zmartwychwstania wolnej Ojczyzny i zdobyć się znowu na ofiarę ze swego mienia, pomni nieporównanie większych poświęceń z krwi i życia, składanych na ołtarzu Polski w krwawych walkach przez bojowników wolności.

Pamiętajmy, że najmniejsza choćby ofiara złożona na rzecz dotkniętych klęską bezrobocia złagodzi chłód i głód i że temsamem spełnimy szczytny nasz obowiązek chrześcijański.

W celu zbierania ofiar odbędzie się od wtorku, dnia 2 grudnia r. b. kwesta domowa, którą przeprowadzą osobiste w rozumieniu powagi chwili pp. Tym. Burmistrz Wachowiak, Dyrektor Gimnazjum Gołab. Ks. prefekt Kalinowski, Inspektor Szkolny Kempf, Kierownik Szkoły Wasyłuk i Władysław Jabłoński.

Ofiary składać można w gotówce i naturaljach. Ofiarodawców Komitet ogłaszać będzie w prasie miejscowej.

Nowemiasło n. Drwęca, dnia 2. XII. 1935 r.
Komitet Lokalny Funduszu Pracy miasta Nowemiasła.

O pomoc dla bezrobotnych.

Nowemiasło. W dniu 28 ubm. o godz. 6 wiecz. za inicjatywą p. burm. Wachowiaka odbyło się w sali magistrackiej zebranie Lokalnego Funduszu Pracy. Liczny udział obywateli miasta z p. Starostą na czele świadczył o zrozumieniu i szczerzej woli ze strony społeczeństwa niesienia swej braci, dotkniętej klęską bezrobocia, według sił pomocy i ulgi. Zebranie zagał p. Burmistrz, zaznajamiając zebranych o konieczności niesienia pomocy i jej rozmiarach. Na terenie miasta jest około 300 rodzin bezrobotnych, którym trzeba pomóc. Środki ze strony Funduszu Pracy są bardzo szczupłe i ograniczone. Konieczna jest więc pomoc ze strony społeczeństwa. Za otrzymane zapomogi robotnicy zobowiązani będą do pracy przy planowanych robotach miejskich.

Po jednomyślnym uchwaleniu regulaminu, w składzie członków komitetu, którego przewodniczącym z urzędu jest p. Burmistrz, weszli: pp. dyr. Gołab jako zastępca przewodn., ks. prof. Kalinowski, pp. Jabłoński, Jentkiewicz Bron. i Bol, Dombrowski, Rogoziński, Brandt, dr. Rostówna i dr. Werner, emeryt. kier. Klemp i p. Ludwik. Z Komitetu wyłonili się dwie sekcje i to sekcja pomocy i sekcja pomocy nad dziećmi. W skład Komisji Rewizyjnej weszli dyr. dyr. Bork, Jankowski i Rogowski.

O stanie bezrobocia i pomocy z Funduszu Pracy poinformował zebranych p. Starosta. Liczba bezrobotnych w powiecie dochodzi obecnie do 800, a dojdzie w dalszym ciągu do 1000. Najwięcej bezrobotnych mają miasta Lubawa i Nowemiasło, potem wioski jak Bratjan, Kurzetnik, Nielbark. Gminy wiejskie muszą same radzić o swoich bezrobotnych. Dla miast wyznaczona została na ten rok z Funduszu Pracy pomoc w gotówce 6000 zł i 100 tonn węgla. Z tego wypada na Nowemiasło 2500 zł w gotówce i 45 tonn węgla. Na terenie Zwirowni, o ile warunki atmosferyczne na to pozwolą, znajdzie zatrudnienie 100—150 robotników. P. Burmistrz zreferował sprawę preliminarza wydatków. Wynika, że, aby dać bezrobotnym minimum zapomogi i to dla małej rodziny 2,50 zł na tydzień, dla średniej 5 zł, a z liczną rodziną 7,50 zł i to od 1 grudnia do końca marca, potrzebna jest kwota 9440 zł. A tu pomoc z Funduszu Pracy wynosi wręcz z węgłem tylko około 4000 zł. Chcąc przeto sprostać choć tylko tak skromnemu zadaniu, potrzebna jest pomoc ze strony społeczeństwa jeszcze w kwocie około 5000 zł. (Nam się zdaje, że zbyt niedostateczna jest pomoc ze strony Funduszu Pracy, na który przecież społeczeństwo płaci). Społeczeństwo oczywiście nie uchyli się od obowiązku pomocy, ale w dalszych tak trudnych warunkach jest to ciężar nie mały. Aby jak najskuteczniej przeprowadzić akcję zbiórkową, z własnej woli zgłosili się poważni obywatele miasta z p. Burmistrzem na czele i to w osobach: insp. szkolnego Kempfa, dyr. gimn. Gołaba, ks. pref. Kalinowskiego, kier. Wasyłuka, Jabłońskiego jako kwestarsze, którzy zwrócą się z początkiem grudnia z prośbą do obywateli o zadeklarowanie pewnej kwoty miesięcznej na powyższy cel.

W wolnych głosach p. Burmistrz poruszył sprawę utworzenia ogródków działkowych, które już w innych miastach istnieją i stanowią poważny czynnik społeczny, zwłaszcza dla warstwy robotniczej. Ks. prof. Dembiński oświadczył, że sprawa ta spotka się z przychylnym przyjęciem i poparciem. Po ożywionej dyskusji p. Burmistrz zebranie solwował.

Ofiary za rzecz bezrobotnych.

Nowemiasło. Na okres zimowy, tj. od grudnia do końca marca opodatkowali się: Pracownicy Miejscy w wysok. 1 proc. od mies. poborów, Grono Profesorów Gimnazjum w wys. 10 do 1 proc., Rodzina Policyjna zadeklarowała dożywianie 10 rodzin przez cały okres zimowy; Narodowa Organizacja Kobiet (NOK) przyjęła obowiązek obdarowania 30—40-tu dzieci na gwiazdkę; p. Ewertowski 25 zł mies.

Wyżej wymienionym ofiarodawcom składam w imieniu Komitetu i rzesz bezrobotnych serdeczne podziękowanie.

Tym. burmistrz (—) Wachowiak.

Przewodn. Komitetu Lokalnego Funduszu Pracy miasta Nowemiasła n. Drw.

W poniedziałek, dnia 2 grudnia br. odbędzie się zebranie komitetu Lokalnego Funduszu Pracy w Nowemiasle, na

RODAKU!

Zbliżają się najpiękniejsze święta chrześcijańskie — zbliża się gwiazdka. Czyż będziecie znieważać ich wzniosłość i godność przez zakupy u żydów? — Kupuj tylko u swoich!

które uprzejmie zapraszam członków komitetu, wybranych na walnym zebraniu w dniu 29. XI. 1935 r.

Nowemiasło n. Drwęca, dnia 2 grudnia 1935 r.

Tym. Burmistrz (—) Wachowiak.

Przewodn. Komitetu Lokalnego

Funduszu Pracy m. Nowemiasła n. Drwęca.

Odnazka za Ratowanie Ginących.

Nowemiasło. W piątek, dnia 29. XI. rb., doręczył pan starosta powiatowy, dr. W. Tomczyński, p. Jankowskiemu Józefowi, zam. w Nowemiasle, ul. Okólna 22, dyplom i odznakę za Ratowanie Ginących, składając równocześnie odznaczonemu gratulacje.

Odnazka została p. Jankowskiemu nadana przez Pana Ministra Spraw Wewnętrznych za wyratowanie w dniu 31 lipca 1934 r. z narażeniem własnego życia tonącego dziecka, mianowicie 8-letniego Wacławskiego Henryka.

Z sali sądowej.

Nowemiasło. Na środowej rozprawie karnej w tut. Sądzie Grodzkim pod przewodn. nacelnika sądu p. Łazarewicza z osek. post. p. Gołaszewskiego zasądzeni zostali: Seroczyński Józef z Lipinek za kradzież leśną na 465 zł grzywny lub 93 dni aresztu. — Kotewiczowie Marcell, Walerja, Apolonja i Marja z Krzemienia za pobicie i zniewagę, każdy po 60 zł grzywny. — Albrechtowski Jan z Donowa pow. Grudziądz za kradzież na 2 tyg. aresztu z zawiesz. na 2 lata. — Januszewski Bron. z Sędzic za przemyt roweru na 220 zł grzywny lub 11 dni aresztu. — Smięgielski Fr. z Lektark za kradzież na 1 tydzień aresztu z zaw. na 2 lata. — Baum Ludwik z Tereszewa za kradzież leśną na 16 zł lub 3 dni aresztu. Część spraw została odroczone lub też uniewinniono oskarżonych.

Pożar.

Lubawa. W nocy z 27 na 28 ubm. powstał pożar w stodole polnej p. Lewalskiego Marjana z Lubawy, napelnionej zbożem oraz mieszczące maszyny rolnicze. Stratę oblicza się na 3.200 zł. Po dochodzeniach ujęto podpalacza w osobie włościzy z pow. wolożczyńskiego, który chciał się tam przemocować, a że stodoła zamknięta była, jak zeznał, położył się na kartoflisku, a gdy przemarzył, wznicił ogień, by się ogrzać, a od tego zsjęła się stodoła, która doszczętnie spłonęła. Włoczęcę wobec tego osadzono w więzieniu.

Ofiary na kościół w Gwiżdżinach.

Swiniarz: Szczypaniński Fr. 10 zł, Kurowski St. 5, Piątek 3, Kleina Wład. 5, Zakreta Wł. 20, Licznarski Fel. 2, Teofil 5, Golder 5, Truszczyński 5, Wilczewski 0,50, Zakrzewski 0,50, N. N. 0,25.

Łążyn: Marszałek 10, Dembowska Wł. 5, Karczewski J. 5, Tuszyński 1, Jankier Anna 5, Wardowski 6, Galińska 2, Chamski Fr. 5, Sokołowska Wł. 5, Berent Fr. 5, Sokołowski L. 1, Grau Jan 2, Jankier Jan 7, Wejnar J. 10, Zellma Fr. 10, Łążyński 5, Licznarski 2, Topolewski Al. 5, Szczyński 5, Kitowski 2, Zellma Juljan 2, Berent Alfons 2, z mniejszych ofiar 5,50.

Zwińiarz: Dąbrowski Teof. 3, Łątkowski 1, Surdykowski St. 1,50, Kasprowicz 1, Gryczkowska 3, Majewski 1, Tessar Ser. 3, Wirginowski 1, Tessar Wł. 5, Surdykowski Fel. 2, Leński T. 5, Kikul Ag. 50, Kikul Leon 10, Liszowski 1, Kołeci 2, Czaplinski J. 50, Kasprzycki 5, Topolewski J. 10, Orzechowski 3, Dąbrowski Jul. 6, Zakreta 5, Januszewski 50, Zomkowski 5, ks. Osowski 30, Swiniarski Jan 10, Guzowski Ber. 50, Kamiński 5; razem 489,25 zł.

Wszystkim Ofiarodawcom: Bóg zapłać!

Ks. Kita, kuratus.

W prze z 28 ub. m. zaszła omyłka zamiast Knozowski z Samplawy miało być Brzozowski.

Z Pomorza.

Nieudały napad w pociągu.

Lidzbark. Dn. 21 ubm. między godz. 10—11 wiecz. na odcinku Tamabrodzka—Radoszki dokonano 2 osobników w idącym do Lidzbarka pociągu napadu na jadącego z rodziną z Francji, rob. Br. Ostrowskiego, obecnie w Lidzb. zamieszkałego. Według oświadczenia napadniętego jeden z osobników początkowo wypytywał O., skąd i dokąd jedzie. Następnie otwierał okna, wyglądał, otwierał drzwi i wychodził z pociągu, będącego w biegu. Zachowanie się osobnika zatrwożyło O., podszedł więc do okna i zaczął wołać o pomoc, równocześnie podążał za hamulec. W tem dopadł go jeden z osobników, otworzył drzwi i pchnął O. tak, że wypadł z pociągu. Na szczęście pociąg zwalniał bieg. Mimo to doznał O. okaleczeń na twarzy. Wszczęły ponowny alarm. Podbiegli konduktorzy i pasażerowie i wskazanych osobników ujęto. W Lidzbarku odstawiono ich do Policji, następnie do Brodnicy i z aresztu wypuszczono.

Czas najwyższy upamiętać się w popieraniu żydów.

Koszelewy. Prasa polska często donosi o wypadkach osiedlania się na Pomorzu żydów, którym społeczeństwo polskie dopomaga przy otwieraniu składów, odnajmując im lokale, przestrzegając przed niebezpieczeństwem żydowskim, nawołuje do niekupowania u żydów i piętnuje sprzedawczyków uczuć narodowych, lecz wszystko to nie odnosi pożądanego skutku. Ludność, zwłaszcza wiejska, nie zdaje sobie sprawy, jakimi metodami żydzi niszcza handel i przemysł polski, w swem zaślepieniu popierają wydatnie i-h przedsiębiorstwa ze szkoda dla polskich kupców. Przed mniej więcej 3 laty osiedlił się tu żyd Perelmuter, który w polskim domu założył sklep spożywczy i galanteryjny, prowadząc go w jednym pokoju. Dzięki poparci polskiego ludu miejscowego i okolicznych wsi interes doszedł do takich rozmiarów, że żyd w krótkim czasie handlowo zniszczył zasiedlonego tu od dziesiątek lat Polaka, p. Karczewskiego i dla „wygody” klientów założył filje w Zabiniach. Żydopacholki twierdzą, że kupują towary u żyda dlatego, bo otrzymują je za niższą cenę, aniżeli oddaje im Polak. Metoda tego żyda jednania sobie klientów Polaków polega na tem, że np. ft. cukru sprzedaje on za 60 gr, a więc niższej ceny zakupu, która — jak wiadomo — przy hurtowej sprzedaży wynosi 62 gr za ft. Cukrem więc żyd wabi sobie klientelę polską, która oprócz tego kupuje u niego inne towary, płacąc za nie bezwiednie drożej, aniżeli u kupca Polaka. W ten sposób żyd wyrównuje sobie stratę na cukrze stokrotną nadwyżką na innych artykułach. Popierany finansowo przez żydowskie kasy pożyczkowe i spółdzielnie przy tego rodzaju wyrafinowanej metodzie, oczywiście zbiera on ogromne zyski. W tym

krótkim czasie interes jego się tak rozwinął, że zatrudnia 2 robotników, którzy 2 wozami w porze nocnej zwożą towary z Mławy. Przestrzegając ściśle hasła swój do swego, nie kupuje towarów od chrześcijańskich hurtowników w Działdowie, lecz wszystkie towary sprowadza od swoich pejsatych współwyznawców, zaś dla uniknięcia kontroli, tylko w porze nocnej. Przy takiej metodzie postępowania, nakazanego przez finansjerę żydowską oraz braku dostatecznej kontroli ze strony Urzędu Skarb., polski interes p. Karczewskiego nie mógł konkurować i musiał się załamać.

Istnieje podobno jakiś okólnik ministerjalny, mający na celu zbliżenie władz skarbowych z ludnością. Nie od rzeczy więc byłoby, ażeby władze te zbliżyły się do żyda i zbadaly jego stan majątkowy, co ułatwiłoby wydanie odpowiednich decyzji. Stanu majątkowego nie można ocenić li tylko z wyglądu okien wystawnych lub czystości lokalu, lecz należy go badać od obrótów, choćby były one osłagane w jednym brudnym lokalu. Wiejski ludek nie może zrozumieć, że, kupując u żydka, przyczynia się do zubożenia polskiego stanu kupieckiego i do uzależnienia się od żydostwa. Trzeba mu dać przykład, którego spodziewa się od inteligencji miejskiej. Lecz ta, co robi? Otóż znaczna część tej inteligencji, zajmującej w Działdowie wysokie stanowiska, tylko z żydami mławskimi prowadzi interesy. Jest to inteligencja, wychowana w środowiskach żydowskich, którą żydzi obsługują w domach prywatnych, a która tak przyłgnęła do żydów, że poleca ich znajomym, co z bólem serca obserwują ich podwładni. Specjalnie poparciem inteligencji cieszy się pewien żyd—krawiec, który odwiedza ją, gdy panują ciemności. A mamy w Działdowie prakców—Polaków, rutynowanych, a nawet takich, którzy praktykę odbyli zagranicą. Ale widocznie uważa się ich za „flakierów pomorskich” i dlatego żydom przyznaje się przewagę. Czy postępując w ten sposób, inteligencja nie toruje żydom drogi na Pomorze i nie wyrządza krzywdy warsztatom kupieckim i rzemieślniczym, a i własnym swym dzieciom, którym żydzi odbierają chleb? Czas najwyższy, aby lud polski wreszcie przejrzał niebezpieczeństwo żydowskie i przestał być żydopacholkiem, a taksamo, ażeby ta część inteligencji, która nie może się odzwyczaić od usług poliopów żydowskich, nareszcie zrozumiała, że przez popierania żydów najwyższym interesem Narodu zjedzenia.

Wspaniały przebieg „Święta Młodzieży”.

Górzno. W niedzielę, 24 bm., odbył się w Górznie uroczysty obchód „Święta Młodzieży”. Już 15 i 16 bm. młodzież katolicka z 6 parafj. oddziałów KSM. wysłuchała nauk rekolekcyjnych, głoszonych przez ks. asyst. Troczyńskiego, poczem w niedzielę przystąpiła do wspólnej Komunii św. Uroczyste obchodzone „Święto Młodzieży” w niedzielę następną, 24 bm., ponieważ na 17 bm. przypadał odpust w pobl. Grzawach.

W niedzielę, 24 bm. całe Górzno było pod znakiem KSM. Na wielu domach powiewały sztandary, we wszystkich oknach widnieją nalepki KSM, druchny z żetonami uwijały się po ulicach...

O godz. 9,30 zebrali się oddziały męskie i żeńskie KSM z Górzna, Miesiączkowa i Zaborowa przed świetlicą KSM, gdzie ks. Asystent odebrał raport i dokonał przeglądu szeregów. O godz. 10. ruszyły oddziały przy dźwiękach orkiestry KSM - do kościoła na uroczyste nabożeństwo. Piękną bramę przed kościołem wystawił czł. KSM z Górzna. Uroczystą Mszę św. odprawił ks. prob. Rygielski, a porwijące kazanie o zadaniach KSM. wygłosił ks. Asystent. W czasie Mszy św. śpiewała młodzież KSM. Po nabożeństwie odśpiewano hymn „My chcemy Boga”, poczem ulicami miasta przeszedł imponujący pochód 220 członków KSM z orkiestrą na czele. Na rynku odbyła się defilada oddziałów przed władzami. W mieście chorego p. Starosty brodnickiego defiladę odebrał p. burm. Zaleski i ks. Asystent. Karne hufce młodzieży wywoływały entuzjazm u publiczności.

Po defiladzie odbyła się uroczysta akademja w pięknie przyozdobionej sali p. Berendta. Wielką salę wypełniła publiczność po brzegi. Akademję zagał ks. asystent Troczyński powitaniem przedstawicieli władz i licznie zebranych gości. Orkiestra KSM odegrała poloneza „Mocumdziej” Osmańskiego, poczem druhowie z KSM odśpiewali hymn organ. Okolicznościowe deklamacje wygłosili dh. Małkowski i Kalinowski Jan Orkiestra odegrała wianuszek pieśni polskich, druhowie KSM m. — Górzno wystąpił z deklamacją chorową „Do czynu”. Piękny referat o KSM. m. i pięknym rozwoju organizacji w kraju, diecezji i parafji, hucznie oklaskiwany, wygłosił ks. asyst. Troczyński. Chór KSM m. odśpiewał pieśń „Na Pomorzu”. Za gorliwą pracę w KSM wręczył ks. Asystent dyplomy zasługi dh. prezesowi Fr. Mikołajskiemu i dh. naczel. R. Kalinowskiemu. Skolei deklamowali: dh. Ochocki, dh. Krzemieniowska i dh. Kowalski. Dalszy program akademji wypełnił śpiew dh. KSM „Hej! Ka es em naszej”, deklamacje solowe dh. Buńkowskiej i dh. Kowalkowskiej oraz deklamacja chorowa „Przyrzekamy!”, wykonana przez prezesa i czł. KSM m. Wspólne dośpiewanie hymnu „My chcemy Boga”, chorowe hasło druhow „KSM idzie i pójdzie naprzód!” oraz trzykrotne gromkie „Gotów!” zakończyły bogaty program wspaniałej akademji KSM. Poczet sztand. KSM odprowadzono uroczystie z orkiestrą na czele do kościoła.

Po południu udały się oddziały KSM. i KSM.2 na niespory. Przed niesporem wygłosił ks. Asystent przemówienie okoliczn. i przyjął uroczyste przyrzeczenie od oddziałów męskich KSM. Z kościoła udano się na salę p. Berendta na przedstawienie teatr. p.t. „Szczęśliwy kto jeszcze matkę ma...” I znowu, salę szczerze wypełniła publiczność. Amatorzy z pod znaku KSM doskonale wywiązali się ze swego zadania, w umiejętną grze okazując swą pracę i talent, a gościom dając piękną rozrywkę duchową. Sztukę sceniczną reżyserował ks. Asystent któremu wręczono po przedstawieniu bukiet kwiatów. Ks. Asystent może rzeczywiście dumny być ze swej młodzieży, którą tak bardzo pokochał! Na zakończenie „Święta Młodzieży” odbywała się do godz. 24. zabawa taneczna. W „Święto Młodzieży” dało obywatelstwo tutejsze nowy dowód, jak wiele przywiązane jest do KSM. i naszych rycerzy Chrystusowej Polski!!

RUCH TOWARZYSTW.

Nowemiasło. Zebranie miesięczne Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo odbędzie się w środę, dn. 4 bm. o godz. 5-ej w lokalu Ochronki.

Ze względu na ważność spraw udział wszystkich członków zarządu konieczny. Zarząd.

Nowemiasło. Zebranie chóru kościelnego odbędzie się we wtorek, dnia 3 bm. o godz. 8-mej wiecz. w salce parafjalnej. Dla omówienia ważnych spraw obecność wszystkich członków konieczna. Zarząd.

Jarmarki w grudniu.

- 5: Brodnica bk., Radzyn bk.
- 6: Grudziądz bk., Lidzbark bk.
- 10: Działdowo krbk.
- 11: Nowemiasło bk.
- 12: Łąkorz krbk.
- 20: Grudziądz bk.

Zwołanie sesji budżetowej Sejmu i Senatu.

Zarządzeniem P. Prezydenta Rzplitej otwarta została od dnia dzisiejszego sesja zwyczajna Sejmu i Senatu.

Posiedzenie Sejmu 5 grudnia.

Marszałek Sejmu zwołał nadzwyczajną sesję budżetową na czwartek, 5 grudnia.

30 karteli zostanie rozwiązanych.

Jakie artykuły potanieją?

Na mocy znowelizowanej ustawy kartelowej p. Minister Przemysłu i Handlu wyda w najbliższych dwóch dniach zarządzenie, rozwiązujące 30 karteli w Polsce. Zarządzenie przeciwkartelowe wywołało — rzecz jasna — wielkie wrażenie.

Z zasadniczych surowców i składników cen artykułów przetwórczych mają ulec niższemu cenowi kartelowe na:

Żelazo (surówka) o 10 proc.

Węgiel od 14 do 20 proc.

Papier około 15 proc.

Nafta około 10 proc.

Cukier ma być obniżony do 1 zł za kilogram.

Obniżka taryfy kolejowej.

Taryfa kolejowa, która odgrywa tak wielką rolę w cenie surowca przemysłowego oraz taryfa na płody rolnicze, ulegnie obniżce od 15 do 30 proc., a w niektórych wypadkach nawet do 50 proc., jak np. przy transporcie węgla i żelaza na Kresy Wschodnie.

Obniżka cen zasadniczych surowców i kosztów transportu odbija się, rzecz prosta, na cenach artykułów przetwórczych.

P. Prezydent obniżył swe pobory.

P. Prezydent obniżył swe pobory o 60 tys. zł rocznie. P. Prezyd. pobierał rocznie 255 tys. zł.

Diety posłów niższe o 1 złoty.

Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy o dietach dla senatorów i posłów. Według tego dekretu, dieta miesięczna posła i senatora wynosić będzie 975 zł, diety marszałków 4 krotnie, a więc 3900 zł miesięcznie, wicemarszałków 1.755 zł. W ten sposób diety obniżone zostaną o 1 zł.

Dalsze dekry gospodarcze rządu.

W piątek odbyło się posiedzenie Rady ministrów. Uchwalono m. in. projekt dekretu o wysokości odsetek ustawowych. Wysokość odsetek ustawowych (sądowych) uchwalono na 8 proc. Dekret przewiduje możliwość dalszego obniżenia tych odsetek przez uprawnienie ministra skarbu. Oprocentowanie wierzytelności hipotecznych obniżono z 6 na 5 proc.

Dalej Rada Ministrów uchwaliła projekt dekretu o obniżeniu obciążenia daninami komunalnymi i o innych zmianach we finansach komunalnych. Rada Ministrów przyjęła projekt dekretu o zmianie niektórych zaopatrzeń emerytalnych oraz odszkodowań. Wreszcie uchwalono projekt dekretów o premjowaniu pojazdów mechanicznych oraz projekt ustawy o dietach posłów i senatorów.

Szanowni Czytelnicy!

Czas najwyższy zapisać

„DRWĘCĘ“

na miesiąc grudzień. Szan. Czytelnicy mogli się dobitnie przekonać, że to, co gazeta nasza przewidywała, przed czym przestrzegała i co zwalczała, sprawdziło się w całej pełni. Jak dotąd, tak i nadal gazeta wskazywać będzie swym Czytelnikom właściwą drogę do lepszej przyszłości. Nie jest więc napróżno wydany grosz na naszą gazetę.

Zatem rażno do dzieła! Niech nie będzie domu, w którymby nie była gazeta katolicka i narodowa!

P. Świtalski wojewodą krakowskim.

P. Prezydent mianował dotychczas. wicemarszałka Senatu, p. Świtalskiego, wojewodą krakowskim.

Wznowienie wykładów 3 grudnia.

Wykłady na uniwersytetach warszawskich mają być wznowione 3 grudnia.

Nuncjusz Marmaggi zostanie w Polsce. — Biret kardynalski otrzyma z rąk p. Prezydenta R. P.

Zdecydowane zostało, że wszyscy nuncjusze, których Ojciec św. kreować będzie na kardynałów, birety kardynalskie otrzymają z rąk naczelników państw. Pozatem obecni nuncjusze pozostaną przez pewien czas na swoich stanowiskach.

Od pierwszego grudnia tańsze komorne.

Obniżka wynosić będzie:

1 pokój z kuchnią	15 proc.
2 „ „	15 „
3 „ „	10 „
4 „ „	10 „
5 „ „	10 „

Konfiskaty, konfiskaty.

W ostatnim numerze „Warsz. Dziennik Nar.” widzimy aż trzy plamy białe z powodu konfiskaty. Wszystkie dotyczą informacji o działalności masonerji w Polsce w związku z międzynarodowym konwentem starszyny masonskiej w Paryżu, w siedzibie „Wielkiego Wschodu”, gdzie wolnomularstwo polskie reprezentował „brat Jakób” i tak ubolewał nad wzrostem w Polsce antysemityzmu. Plamy białe bądźco bądź są znamienne...

Zniżka wartości lira.

Deutsches Nachrichtembüro donosi z Rzymu, że Bank Włoch ustalił w dniu 26 ubm. cenę zakupu złota na 15.58 lirów za 1 gram. Dotąd wynosiła ona 12,63 lirów. W ten sposób wartość lira została obniżona.

Niepewność walutowa trwa za rynku francuskim.

Wobec niepewności co do dalszego przebiegu debaty w parlamencie francuskim wahanie na rynku francuskim trwa nadal, powodując dalszą ucieczkę złota z Francji.

Odczyt gen. Sikorskiego, który został uniemożliwiony.

Komisarz rządu w Warszawie zawiesił w działalności Tow. im. ks. Piotra Skargi, zarzucając, że posiada ono za mało członków i niedokładności kasowe. Tow. zapowiedziało na niedzielę jako swój odczyt inauguracyjny — odczyt gen. Sikorskiego o grze wielkich mocarstw. Odczyt gen. Sikorskiego wobec tego się nie odbył.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Wtorek, dn. 3. XII. 6.30 Audycja poranna. 12.05 Dziennik. 12.15 „Zabawki Tomka”. 12.30 „Tysiąc taktów muzyki”. 13.25 Chwilka gosp. dom. 13.30 „Z rynku pracy”. 15.30 Koncert. 16.15 Muzyka. 16.45 „Cała Polska śpiewa”. 17.00 „Bakelit” — odczyt. 17.50 Encyklopedia mówiona. 18.00 Kwartety Haydna. 18.30 Rola literatury w Sowietach. 18.45 Muzyka. 19.00 Wiad. roln. 19.35 Wiad. sport. 19.50 Pogad. aktualna. 20.00 Audycja muzyczna. 20.40 Dziennik. 20.50 Obrazki z Polski współcz. 21.00 Polski koncert europejski. 22.00 Płyty. 22.30 Biologiczne ustosunkowanie się do jadu gruźliczego — odczyt. 22.45 „Wilno” odczyt w jęz. niem. 23.05 Muzyka tan.

Sroda, dn. 4. XII. 6.30 Audycja poranna. 12.03 Dziennik. 12.15 Wartości odżywcze pokarmów — pogad. 12.30 Koncert. 13.25 Chwilka gosp. dom. 15.30 Muzyka lekka. 16.00 Zagadki muzyczne dla dzieci. 16.20 Recital. 16.45 Rozmowa muzyka ze słuch. radja. 17.00 „Przeszłość bezrobotnej młodzieży” — odczyt. 17.20 Symf. muzyka rosyjska. 17.50 „Świat się śmieje”. 18.00 Duety wokalne i utwory solowe. 18.30 Skrzynka ogólna. 18.45 Muzyka lekka. 19.00 Przepisy finansowo-roln. 19.35 Wiad. sport. 19.50 Pogad. aktualna. 20.00 Tr. z Budapesztu melody węgierskich. 20.30 Kwadrans starych walców. 20.45 Dziennik. 20.55 „Obrazki z Polski współczesnej”. 21.00 „Twórczość Chopina”. 21.35 Wiersze z Łodzi. 21.50 „Motor interesów” — pogad. 22.00 Muzyka tan. 23.30 Nowy Rząd polski i jego poczynania gospodarcze — odczyt w jęz. ang.

Program Polskiego Radja S. A. Rozgłośnia

Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Wtorek, 3. XII. 6.50 Płyty. 7.55 Parę informacji. 13.35 Płyty. 15.20 Przegląd giełd. i komun. zegl. 16.15 Płyty. 18.30 „Kult św. Barbary na Pomorzu”. 18.45 Płyty. 19.00 Skrzynka rol. 19.9 Chwilka morsko-pomorska. 19.20 Koncert reklam. 19.35 Wiad. sport. z Pomorza. 22.45 Płyty. Sroda, 4. XII. 7.55 Parę informacji. 13.30 Płyty. 15.20 Przegląd giełd. i komunikat zegl. 15.20 Płyty. 18.30 Skrzynka techn. 18.40 Życie kultur.-artyst. i nauk. na Pomorzu. 18.45 Płyty. 19.00 Wiad. gosp. z Pomorza. 19.09 Chwilka morsko-pomorska. 19.20 Koncert reklam. 19.35 Wiad. sport. z Pomorza. 23.05 Płyty.

Pozatem transmisje z innych polskich stacji.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 30. 11.

Płacono w złotych za 100 kg.

Żyto	12.25—12.50
Pszonica	17.50—17.75
Jęczmień browarowy	15.00—16.00
Owies	15.00—15.75
Łubin żółty	11.00—11.50
Łubin niebieski	9.50—10.00
Rzepak zimowy	43.00—44.00
Rzepak zimowy	41.00—42.00
Siemię lniane	36.00—38.00
Gorzeyca	34.00—36.00
Groch Victoria	25.00—30.00
Groch Folgera	21.00—23.00

Za redakcją odpowiedzialny: Wacław Wollandt w Nowemście.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesłankami kadłubie, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie rama, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej umów lub odszkodowania.

Numer akt: 440/35.

Wezwanie.

Komornik Sadu Grodzkiego w Lidzbarku rewiru Józef Czerniewicz, mający kancelarię w Lidzbarku ul. Sadowa Nr. 3 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20. XII. 1935 r. o godz. 11-tej przystąpi do opisu nieruchomości wiejskiej Sugażko k. 58, 79, 118 własność Alojzego Siemiątkowskiego we Francji, do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzytelności w kwocie 298,70 zł plus koszty egzekucyjne przypadające wierzycielowi Bolesławowi Zero od dłużnika Alojzego Siemiątkowskiego i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji

Dnia 29 listopada 1935 r.

Komornik Czerniewicz.

Najnowszy

2-lampowy RADJOODBIORNIK

„Echo - 121 - S”

na prąd stały.

Po rewelacyjnie niskiej cenie na bardzo dogodnych warunkach

do nabycia

w „DRWĘCY” Nowemiasto, Rynek 4.

Szczegółowe informacje oraz pokaz działania aparatu na miejscu.

WĘGIEL

opałowy i kowalski

Fr. Tysler, Lubawa.

Dom z ogrodem

rodzaj wilki

nowo wybudowany, 5 pokoi i przynależne ubikacje od zaraz na sprzedaż.

Gdzie? wskaże agentura p. Bułki Brodnica, Rynek.

Księgarnia „Drwęca” w Nowemście

POLECZA

na dzień św. Mikołaja KSIĄŻKI

dla dzieci, młodz. dorosłych Gry, towarzyskie i zabawki od skromnych do najwytworniejszych

Albumy do poezji i fotografii. Wyroby alabastrowe, marmurowe, szklane i galalitowe.

Portfele, portmonetki, teki skórzane oraz APARATY FOTOGRAF. I RADJOWE.

Abazury Pasy zapędowe Skóra pasowa Troki do pasów

— nowe wzory —

w różnych wielkościach

poleca

„DRWĘCA” Nowemiasto.

Kupię

używaną fisharmonjum. Kto? wskaże eksp. „Drwęcy” Nowemiasto.

poleca najtaniej

SKŁADNICA SKÓR Cz. Balcerowicz

przy moście Brodnica n. Drw. Telefon 111.

Kupię gitarę

używaną, w dobrym stanie. Zgłoszenia do eksp. „Drwęcy” Nowemiasto.

ROZBIEN NAJLEPSZY... KOLEK

1 lub 2 pokoje

umebl., z całkowitem utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Gdzie? wskaże eksp. „Drwęcy” Nowemiasto.

FORMULARZE

poleca Księgarnia „Drwęca”.

Łóżka polowe

składane od 15 zł. Łóżka metalowe białe od 35 zł. Leżanki od 35 zł. Tapczany nowoczesne od 55 zł. Kanapy od 75 zł. Materace komplet na 1 łóżko od 26 zł. — Z uwagi na zbliżającą się gwiazdkę ceny niższe.

Pomorska Fabryka Tapicerska K. Żuralski, Br. dnica, ul. Mostowa 14. Telef. 114.

Tapety

w wielkim wyborze — poleca —

Księgarnia „Drwęca”

SKÓRY

surowe każdego rodzaju,

SKÓRKI

lisie, tchórze, zajęcze itd.

WŁOSIE

końskie,

WELNĘ

owczą,

WOSK

pszczoły,

w dużych i małych ilościach

kupuje stale

SKŁADNICA SKÓR

CZ. BALCEROWICZ

przy moście Brodnica n. Drw.

Telefon 111.

Tapety

teraz 20 proc. taniej

poleca

J. BUŁKA,

księgarnia, Brodnica, Rynek.